Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 16ης Ιουλίου 2020*

«Παράβαση κράτους μέλους – Άρθρο 258 ΣΛΕΕ – Πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας – Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 – Παράλειψη μεταφοράς ή/και ανακοινώσεως των μέτρων μεταφοράς στην εσωτερική έννομη τάξη – Άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ – Αίτημα περί επιβολής υποχρεώσεως καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού»

Στην υπόθεση C-550/18,

με αντικείμενο προσφυγή δυνάμει του άρθρου 258 και του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ λόγω παραβάσεως, που ασκήθηκε στις 27 Αυγούστου 2018,

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους T. Scharf, L. Flynn και G. von Rintelen,

προσφεύγουσα,

κατά

Ιρλανδίας, εκπροσωπούμενης από τις G. Hodge και M. Browne, καθώς και από τον A. Joyce, επικουρούμενους από την G. Gilmore, BL, και τον P. McGarry, SC,

καθής,

υποστηριζόμενης από:

τη **Δημοκρατία της Εσθονίας**, εκπροσωπούμενη από τη N. Grünberg,

τη **Γαλλική Δημοκρατία**, εκπροσωπούμενη από την A.-L. Desjonquères καθώς και από τους B. Fodda και J.-L. Carré,

παρεμβαίνουσες,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, Πρόεδρο, R. Silva de Lapuerta, Αντιπρόεδρο, A. Arabadjiev, A. Prechal, M. Βηλαρά, L. S. Rossi και I. Jarukaitis, προέδρους τμήματος, M. Ilešič, J. Malenovský, L. Bay Larsen, T. von Danwitz, F. Biltgen (εισηγητή), A. Kumin, N. Jääskinen και N. Wahl, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: E. Tanchev

γραμματέας: M. Longar, διοικητικός υπάλληλος,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 10ης Δεκεμβρίου 2019,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 5ης Μαρτίου 2020,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την προσφυγή της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

– να διαπιστώσει ότι η Ιρλανδία, παραλείποντας να θεσπίσει, το αργότερο έως τις 26 Ιουνίου 2017, όλες τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί με την οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ 2015, L 141, σ. 73) ή, εν πάση περιπτώσει, παραλείποντας να ανακοινώσει τις διατάξεις αυτές στην Επιτροπή, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 67, παράγραφος 1, της οδηγίας 2015/849·

– να επιβάλει στο κράτος μέλος αυτό, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, χρηματική ποινή 17 190,60 ευρώ, με ισχύ από την ημερομηνία δημοσιεύσεως της παρούσας αποφάσεως, λόγω παραβάσεως της υποχρεώσεως ανακοινώσεως των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας αυτής·

– να επιβάλει στο εν λόγω κράτος μέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, υποχρέωση καταβολής ενός κατ' αποκοπήν ποσού, το οποίο προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό ημερήσιου ποσού 4 701,20 ευρώ επί τον αριθμό των ημερών εξακολουθήσεως της παραβάσεως, υπό την προϋπόθεση ότι το ποσό αυτό θα υπερβαίνει το ελάχιστο κατ' αποκοπήν ποσό των 1 685 000 ευρώ, και

– να καταδικάσει την Ιρλανδία στα δικαστικά έξοδα.

Το νομικό πλαίσιο

2 Το άρθρο 1, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας 2015/849 έχει ως εξής:

«1. Η παρούσα οδηγία αποσκοπεί στην πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ένωσης για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας απαγορεύονται.»

3 Το άρθρο 67 της οδηγίας αυτής προβλέπει τα ακόλουθα:

«1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο έως τις 26 Ιουνίου 2017. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω μέτρων.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα εν λόγω μέτρα, αυτά περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος διατύπωσης αυτής της αναφοράς καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.»

4 Η οδηγία 2015/849 τροποποιήθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2018/843 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, για την τροποποίηση της οδηγίας 2015/849 και για την τροποποίηση των οδηγιών 2009/138/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ (ΕΕ 2018, L 156, σ. 43). Η οδηγία 2018/843 τέθηκε σε ισχύ στις 9 Ιουλίου 2018.

5 Κατά το άρθρο 1, σημείο 42, της εν λόγω οδηγίας:

«Η οδηγία (ΕΕ) 2015/849 τροποποιείται ως εξής

[…]

42) Στο άρθρο 67, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

“1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που απαιτούνται για τη συμμόρφωση προς την παρούσα οδηγία έως την 26η Ιουνίου 2017.

Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν το άρθρο 12 παράγραφος 3 από τις 10 Ιουλίου 2020.

Τα κράτη μέλη συγκροτούν τα κεντρικά μητρώα πραγματικών δικαιούχων που αναφέρονται [στο άρθρο 30] έως τις 10 Ιανουαρίου 2020 και τα μητρώα του άρθρου [31] έως τις 10 Μαρτίου 2020 και τους κεντρικούς αυτόματους μηχανισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 32α έως τις 10 Σεπτεμβρίου 2020.

Η Επιτροπή εξασφαλίζει τη διασύνδεση των μητρώων που αναφέρ[ονται] στα άρθρα 30 και 31 σε συνεργασία με τα κράτη μέλη έως τις 10 Μαρτίου 2021.

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των μέτρων που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής αυτής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.”»

Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία και η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

6 Στις 23 Φεβρουαρίου 2017, η Ιρλανδία κοινοποίησε, ως μέτρο μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο της οδηγίας 2015/849, την European Union (Anti-Money Laundering): Beneficial Ownership of Corporate entities) Regulations 2016 [κανονιστική απόφαση του 2016 - Ευρωπαϊκή Ένωση (Καταπολέμηση της νομιμοποιήσεως εσόδων από παράνομες δραστηριότητες: Πραγματικοί ιδιοκτήτες εταιριών)]. Δεδομένου ότι το μέτρο αυτό συνιστά, κατά την Επιτροπή, απλώς μεταφορά του άρθρου 30,

παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2015/849, και δεδομένου ότι η Ιρλανδία δεν ενημέρωσε το θεσμικό αυτό όργανο για την ύπαρξη άλλων μέτρων τα οποία να ελήφθησαν για τη συμμόρφωσή της με την οδηγία αυτή, η Επιτροπή απηύθυνε, στις 19 Ιουλίου 2017, προειδοποιητική επιστολή στο εν λόγω κράτος μέλος.

7 Από την απάντηση της Ιρλανδίας της 13ης Σεπτεμβρίου 2017 προέκυψε ότι, κατά την ημερομηνία αυτή, βρίσκονταν υπό επεξεργασία μέτρα μεταφοράς της εν λόγω οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο. Ωστόσο, κανένα σχέδιο νομοθετικής πράξεως δεν προσκομίστηκε όσον αφορά τις προτεινόμενες ρυθμίσεις σχετικά με τα εμπιστεύματα και τις δομές συλλογικής διαχειρίσεως των στοιχείων ενεργητικού.

8 Εκτιμώντας ότι η μεταφορά της οδηγίας 2015/849 στο εσωτερικό δίκαιο δεν ήταν πλήρης, η Επιτροπή απηύθυνε στην Ιρλανδία, στις 8 Μαρτίου 2018, αιτιολογημένη γνώμη με την οποία κάλεσε το εν λόγω κράτος μέλος να λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις της οδηγίας εντός προθεσμίας δύο μηνών από την παραλαβή της αιτιολογημένης γνώμης.

9 Η Ιρλανδία απάντησε στην εν λόγω γνώμη με έγγραφο της 4ης Μαΐου 2018, ενημερώνοντας την Επιτροπή ότι είχε ετοιμάσει σχέδιο πράξεως για την ενσωμάτωση της οδηγίας 2015/849 στην εθνική νομοθεσία και ότι η θέσπιση της πράξεως αυτής αποτελούσε ύψιστη προτεραιότητα για τις ιρλανδικές αρχές. Στο πλαίσιο αυτό, η κοινοβουλευτική συζήτηση επί του σχεδίου ρυθμίσεως το οποίο είχε ήδη δημοσιευθεί, και διαβιβαστεί στην Επιτροπή, επρόκειτο να αρχίσει τον Μάιο του 2018.

10 Εκτιμώντας ότι η Ιρλανδία δεν είχε λάβει τα αναγκαία εθνικά μέτρα για τη μεταφορά της οδηγίας 2015/849 στο εσωτερικό δίκαιο, ούτε είχε ανακοινώσει τα μέτρα αυτά, η Επιτροπή άσκησε την υπό κρίση προσφυγή, ζητώντας από το Δικαστήριο να διαπιστώσει την προσαπτόμενη παράβαση και να επιβάλει στο εν λόγω κράτος μέλος υποχρέωση καταβολής όχι μόνον κατ' αποκοπήν ποσού, αλλά και ημερήσιας χρηματικής ποινής.

11 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 10ης Δεκεμβρίου 2019, η Επιτροπή ενημέρωσε το Δικαστήριο ότι παραιτείται εν μέρει από την προσφυγή της, υπό την έννοια ότι δεν ζητούσε πλέον την επιβολή ημερήσιας χρηματικής ποινής, δεδομένου ότι το αίτημα αυτό είχε καταστεί άνευ αντικειμένου κατόπιν της πλήρους μεταφοράς της οδηγίας 2015/849 στο ιρλανδικό δίκαιο. Συγχρόνως, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι το κατ' αποκοπήν ποσό την καταβολή του οποίου ζητούσε εν προκειμένω ανερχόταν σε 2 766 992 ευρώ και κάλυπτε την περίοδο από τις 27 Ιουνίου 2017 έως τις 2 Δεκεμβρίου 2019.

12 Με αποφάσεις του Προέδρου του Δικαστηρίου της 12ης και της 11ης Φεβρουαρίου 2019, επετράπη στη Δημοκρατία της Εσθονίας και στη Γαλλική Δημοκρατία, αντιστοίχως, να παρέμβουν υπέρ της Ιρλανδίας.

Επί της προσφυγής

Επί της παραβάσεως που προβάλλεται βάσει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ

Επιχειρήματα των διαδίκων

13 Κατά την Επιτροπή, η Ιρλανδία, παραλείποντας να θεσπίσει, το αργότερο έως τις 26 Ιουνίου 2017, όλες τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί με την οδηγία 2015/849 ή, εν πάση περιπτώσει, παραλείποντας να της ανακοινώσει τις διατάξεις αυτές, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 67 της εν λόγω οδηγίας.

14 Συγκεκριμένα, κατά την ημερομηνία ασκήσεως της υπό κρίση προσφυγής, η Επιτροπή, πέραν των πληροφοριών που αφορούσαν τα μέτρα τα οποία είχαν ληφθεί για τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο του άρθρου 30, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2015/849, δεν είχε λάβει κανένα άλλο στοιχείο εκ μέρους της Ιρλανδίας από το οποίο να μπορεί να συναχθεί ότι η οδηγία αυτή είχε μεταφερθεί στο ιρλανδικό δίκαιο.

15 Όσον αφορά τα φερόμενα εθνικά μέτρα μεταφοράς της οδηγίας 2015/849 στο εσωτερικό δίκαιο, τα οποία κοινοποιήθηκαν μετά την κατάθεση του δικογράφου της προσφυγής και στα οποία αναφέρεται η Ιρλανδία με το υπόμνημά της αντικρούσεως, η Επιτροπή παραδέχεται ότι, με την ανακοίνωση, στις 29 Νοεμβρίου 2018, πλειόνων μέτρων μεταφοράς της οδηγίας αυτής, η Ιρλανδία μετέφερε πράγματι σε μεγάλο βαθμό την εν λόγω οδηγία στο εσωτερικό δίκαιο. Εντούτοις, κατά την ημερομηνία καταθέσεως του υπομνήματος απαντήσεως, εξακολουθούσαν να υφίστανται κενά όσον αφορά το άρθρο 30, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, και παράγραφοι 2 και 7, το άρθρο 31, παράγραφοι 1 έως 3 και 7, το άρθρο 47, παράγραφοι 2 και 3, το άρθρο 48, παράγραφοι 5 έως 9, το άρθρο 61, παράγραφος 3, και το άρθρο 62, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας.

16 Η Επιτροπή αντικρούει, εξάλλου, το επιχείρημα ότι η οδηγία 2015/849 αποτελεί απλώς επικαιροποίηση, συνοδευόμενη από τροποποιήσεις, της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (ΕΕ 2005, L 309, σ. 15), η οποία είχε ήδη μεταφερθεί στο ιρλανδικό δίκαιο. Κατά την Επιτροπή, η οδηγία 2015/849 αποτελεί σημαντική εξέλιξη των κανόνων της Ένωσης όσον αφορά την καταπολέμηση της νομιμοποιήσεως εσόδων από παράνομες δραστηριότητες σε σχέση με τις διατάξεις της οδηγίας 2005/60, δεδομένου ότι, μεταξύ άλλων, η οδηγία 2015/849 διευρύνει το πεδίο εφαρμογής των κανόνων σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποιήσεως εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, επεκτείνοντας από πολλές απόψεις την έννοια των «υπόχρεων οντοτήτων» που υπόκεινται στους κανόνες αυτούς. Η οδηγία προβλέπει ρητώς ότι τα φορολογικά εγκλήματα περιλαμβάνονται στον κατάλογο των κύριων αδικημάτων αναφορικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και διευρύνει τον ορισμό των προσώπων που είναι πολιτικώς εκτεθειμένα, προκειμένου να συμπεριλάβει τους ημεδαπούς. Η οδηγία αυτή αποτελεί απόρροια της επικαιροποιήσεως του κανονιστικού πλαισίου που διέπει τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και αντικατοπτρίζει το πλαίσιο αυτό. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας, η Ιρλανδία ουδέποτε κοινοποίησε, στο πλαίσιο της μεταφοράς της οδηγίας 2015/849, κάποιο εθνικό μέτρο μεταφοράς της οδηγίας 2005/60 στο εσωτερικό δίκαιο ούτε προσκόμισε πίνακα αντιστοιχίας που να αποδεικνύει την καταλληλότητα τέτοιων εθνικών μέτρων και να διευκρινίζει τη σχέση μεταξύ των μέτρων αυτών και των διατάξεων της εν λόγω οδηγίας.

17 Η Επιτροπή υπενθυμίζει, συναφώς, ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, αφενός, τα κράτη μέλη οφείλουν να θεσπίσουν θετική πράξη για τη μεταφορά οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη, όταν μια οδηγία επιβάλλει ρητώς, όπως συμβαίνει με το άρθρο 67 της οδηγίας 2015/849, στα κράτη μέλη την υποχρέωση να μεριμνούν ώστε οι αναγκαίες για τη μεταφορά της στο εσωτερικό δίκαιο διατάξεις να περιέχουν αναφορά στην οδηγία ή να συνοδεύονται από τέτοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Αφετέρου, οι διατάξεις μιας οδηγίας πρέπει να τίθενται σε εφαρμογή κατά τρόπο αναμφισβήτητα δεσμευτικό, με την εξειδίκευση, την ακρίβεια και τη σαφήνεια που απαιτούνται προκειμένου να πληρούται η απαίτηση της ασφάλειας δικαίου, η οποία επιβάλλει, σε περίπτωση που η οικεία οδηγία αποσκοπεί στη δημιουργία δικαιωμάτων για τους ιδιώτες, οι δικαιούχοι να είναι σε θέση να γνωρίζουν το πλήρες περιεχόμενό τους. Εν προκειμένω, ωστόσο, κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη της 8ης Μαρτίου 2018 προθεσμίας, οι απαιτήσεις αυτές δεν είχαν τηρηθεί.

18 Η Ιρλανδία φρονεί ότι η προσφυγή της Επιτροπής πρέπει να απορριφθεί, δεδομένου ότι, από τις 29 Νοεμβρίου 2018, εκπλήρωσε τις υποχρεώσεις που επιβάλλει το άρθρο 67 της οδηγίας 2015/849. Η Ιρλανδία διευκρινίζει ότι, με την έναρξη ισχύος, στις 26 Νοεμβρίου 2018, του Criminal Justice (Money Laundering and Terrorist Financing) (Amendment) Act 2018 [νόμου του 2018 περί ποινικής

δικαιοσύνης (νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας) (τροποποίηση), στο εξής: νόμος του 2018] και την έκδοση της Criminal Justice (Money Laundering and Terrorist Financing) Act 2010 (Section 25) (Prescribed Class of Designated Person) Regulations 2018 [κανονιστικής αποφάσεως του 2018 σχετικά με τον νόμο του 2010 περί ποινικής δικαιοσύνης (νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας) (άρθρο 25) (κανονιστικώς προβλεπόμενες κατηγορίες υπευθύνων)], διασφάλισε την πλήρη μεταφορά της οδηγίας 2015/849 στο εσωτερικό δίκαιο.

19 Η Ιρλανδία υποστηρίζει, ωστόσο, ότι η οδηγία 2015/849 απλώς επικαιροποιεί σε μεγάλο βαθμό, διά τροποποιήσεων, τις διατάξεις της τρίτης οδηγίας για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, ήτοι της οδηγίας 2005/60. Πλην όμως, οι τρεις πρώτες οδηγίες για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες είχαν μεταφερθεί στο εσωτερικό δίκαιο με την ευρισκόμενη ακόμη σε ισχύ ιρλανδική νομοθεσία, ιδίως με τον Criminal Justice (Money Laundering and Terrorist Financing) Act 2010 [νόμο του 2010 περί ποινικής δικαιοσύνης (νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας), στο εξής: νόμος του 2010]. Ο νόμος αυτός καλύπτει μεγάλο μέρος των θεμελιωδών απαιτήσεων της οδηγίας 2015/849, ούτως ώστε, ακόμη και χωρίς τις τροποποιητικές νομοθετικές διατάξεις που θεσπίστηκαν με τον νόμο του 2018, ο νόμος του 2010 περιλαμβάνει ήδη 122 άρθρα, εκ των οποίων 85 αφορούν τις υπόχρεες οντότητες και τις υποχρεώσεις τους. Ο σημαντικός αριθμός, όμως, των ήδη ισχυόντων μέτρων μεταφοράς που συνδέονται με τη σειρά οδηγιών για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες δεν αντικατοπτρίζεται στο δικόγραφο της προσφυγής.

20 Η Ιρλανδία ανακοίνωσε, επίσης, στην Επιτροπή, στις 23 Φεβρουαρίου 2017, την κανονιστική απόφαση του 2016 που μνημονεύεται στη σκέψη 6 της παρούσας αποφάσεως. Με την κανονιστική αυτή απόφαση τίθεται σε εφαρμογή η υποχρέωση που επιβάλλει η οδηγία 2015/849, κατά την οποία οι εταιρικές και άλλες νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες στο οικείο κράτος μέλος υποχρεούνται να αποκτούν και να φυλάσσουν επαρκείς, ακριβείς και τρέχουσες πληροφορίες σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους. Οι διατάξεις που θεσπίστηκαν με την εν λόγω κανονιστική απόφαση συνιστούν σημαντικό μέτρο μεταφοράς της οδηγίας αυτής στο εσωτερικό δίκαιο.

21 Στα μέτρα αυτά πρέπει να προστεθεί ο νόμος του 2018, με τον οποίο επέρχονται τροποποιήσεις στον νόμο του 2010. Η Ιρλανδία υποστηρίζει ότι για τη θέσπιση του νόμου του 2018 απαιτήθηκε μεγαλύτερης διάρκειας διαδικασία μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των διατάξεων της οδηγίας 2015/849, ότι έδωσε προτεραιότητα στην ψήφιση του σχεδίου νόμου για τη μεταφορά της οδηγίας αυτής και ότι το εν λόγω σχέδιο νόμου βρισκόταν ήδη σε προχωρημένο στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας κατά το χρονικό σημείο ασκήσεως από την Επιτροπή της υπό κρίση προσφυγής.

22 Η Ιρλανδία προσθέτει ότι ορισμένες διατάξεις της οδηγίας 2015/849 δεν απαιτούν να ληφθεί κανένα μέτρο μεταφοράς.

23 Ως εκ τούτου, μολονότι παραδέχεται ότι ορισμένες διατάξεις της οδηγίας 2015/849 δεν είχαν μεταφερθεί στο εσωτερικό δίκαιο μέχρι την έναρξη ισχύος, στις 26 Νοεμβρίου 2018, του νόμου του 2018, η Ιρλανδία, αφενός, φρονεί ότι δεν είναι δυνατό να υποστηριχθεί, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, ότι, κατά την ημερομηνία ασκήσεως της υπό κρίση προσφυγής, το μεγαλύτερο μέρος της οδηγίας αυτής δεν είχε μεταφερθεί στο ιρλανδικό δίκαιο και, αφετέρου, ισχυρίζεται ότι είχε γνωστοποιήσει στην Επιτροπή τη μερική μεταφορά της εν λόγω οδηγίας πριν από τη λήξη της προθεσμίας του άρθρου 67, παράγραφος 1, της οδηγίας.

24 Όσον αφορά τα κενά στη μεταφορά της οδηγίας 2015/849, τα οποία προβάλλεται ότι εξακολούθησαν να υφίστανται μετά την έναρξη ισχύος, στις 26 Νοεμβρίου 2018, του νόμου του 2018, η Ιρλανδία αναφέρει, όσον αφορά τις διατάξεις του άρθρου 30, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, και παράγραφοι 2 και 7, καθώς και του άρθρου 31, παράγραφοι 1 έως 3 και 7, της οδηγίας αυτής, ότι είχε θεωρήσει ότι η προθεσμία για τη μεταφορά τους στην εσωτερική έννομη τάξη είχε επεκταθεί δια

της τροποποιήσεως του άρθρου 67, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας με την οδηγία 2018/843. Εν πάση περιπτώσει, ορισμένες από τις διατάξεις αυτές έχουν μεταφερθεί ήδη πλήρως ή εν μέρει στο εθνικό δίκαιο με τον νόμο του 2010.

25 Όσον αφορά το άρθρο 47, παράγραφος 2, της οδηγίας 2015/849, το εν λόγω κράτος μέλος υποστηρίζει ότι με τον νόμο του 2018 θεσπίστηκαν διατάξεις σχετικά με την καταχώριση σε μητρώο των γραφείων παροχής υπηρεσιών ρευστοποίησης επιταγών, αλλά ότι, δεδομένου ότι κανένα τέτοιο γραφείο δεν είναι καταχωρισμένο στο έδαφός του, δεν κρίθηκε σκόπιμο να θεσπιστεί διάταξη σχετικά με την ικανότητα και την αξιοπιστία των γραφείων παροχής υπηρεσιών ρευστοποίησης επιταγών.

26 Όσον αφορά το άρθρο 47, παράγραφος 3, της οδηγίας 2015/849, η Ιρλανδία υπενθυμίζει ότι, στον πίνακα αντιστοιχίας που κοινοποιήθηκε με τον νόμο του 2018, αναφέρθηκε στο γεγονός ότι οι οικείες επαγγελματικές οργανώσεις υποβάλλουν τα μέλη τους σε έλεγχο όσον αφορά ποινικές καταδίκες. Συγκεκριμένα, όσον αφορά τις οντότητες στις οποίες αναφέρεται η διάταξη αυτή, διαπιστώνεται ότι οι ελεγκτές, οι συμβολαιογράφοι και οι λοιποί ελεύθεροι επαγγελματίες νομικοί οφείλουν όλοι να είναι μέλη των οικείων επαγγελματικών οργανώσεων και, υπό την ιδιότητά τους αυτή, υπόκεινται σε έλεγχο όσον αφορά ποινικές καταδίκες. Ως εκ τούτου, διασφαλίζεται η τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το άρθρο 47, παράγραφος 3, της οδηγίας αυτής.

27 Όσον αφορά το άρθρο 48, παράγραφοι 5 έως 9, της οδηγίας 2015/849, η Ιρλανδία υποστηρίζει ότι οι διατάξεις αυτές δεν απαιτούν την επιβολή ιδιαίτερων υποχρεώσεων με ειδικές νομοθετικές διατάξεις. Ακόμη και αν υποτεθεί ότι από τις παραγράφους 5 έως 8 του άρθρου αυτού απορρέουν τέτοιες υποχρεώσεις, η Ιρλανδία τις εξέλαβε ως δευτερεύουσες και παρεπόμενες σε σχέση με τα γενικά καθήκοντα των αρμοδίων αρχών που καθορίζονται στο άρθρο 63 του νόμου του 2010. Δεδομένου ότι οι διατάξεις του άρθρου 48, παράγραφος 9, της οδηγίας είναι, εκ φύσεως, προαιρετικές, δεν απαιτούν χωριστό μέτρο μεταφοράς.

28 Όσον αφορά το άρθρο 61, παράγραφος 3, της οδηγίας 2015/849, η Ιρλανδία υποστηρίζει ότι το άρθρο 54 του νόμου του 2010, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 26 του νόμου του 2018, περιλαμβάνει υποχρεώσεις οι οποίες επιβάλλονται στα πρόσωπα στα οποία αναφέρεται η διάταξη αυτή. Η δε προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος, στους οποίους αναφέρεται η Επιτροπή με το υπόμνημά της απαντήσεως, διέπεται από την υφιστάμενη εθνική νομοθεσία, ήτοι από τον Protected Disclosures Act 2014 (νόμο του 2014 περί προστατευόμενων καταγγελιών).

29 Όσον αφορά το άρθρο 62, παράγραφος 2, της οδηγίας 2015/849, το εν λόγω κράτος μέλος υποστηρίζει ότι η μεταφορά του στην εσωτερική έννομη τάξη διασφαλίζεται με την υφιστάμενη κανονιστική ρύθμιση, δεδομένου ότι η Κεντρική Τράπεζα της Ιρλανδίας είναι εκείνη η οποία επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις, με βάση τους Fitness and Probity Standards (code issued under Section 50 of the Central Bank Reform Act 2010) [Κανόνες εντιμότητας και ικανότητας (κώδικας θεσπισθείς δυνάμει του άρθρου 50 του νόμου του 2010 για τη μεταρρύθμιση της Κεντρικής Τράπεζας)], τους οποίους θέσπισε η εν λόγω τράπεζα κατά τη διάρκεια του 2014.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

30 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η ύπαρξη παραβάσεως πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με την κατάσταση του κράτους μέλους όπως αυτή εμφανίζεται κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, οι δε επελθούσες στη συνέχεια μεταβολές δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη από το Δικαστήριο [αποφάσεις της 30ής Ιανουαρίου 2002, Επιτροπή κατά Ελλάδας, C-103/00, EU:C:2002:60, σκέψη 23, της 18ης Οκτωβρίου 2018, Επιτροπή κατά Ρουμανίας, C-301/17, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2018:846, σκέψη 42, και της 8ης Ιουλίου 2019, Επιτροπή κατά Βελγίου (Άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ – Υψίρρυθμα δίκτυα), C-543/17, EU:C:2019:573, σκέψη 23].

31 Εξάλλου, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένως κρίνει ότι, αν μια οδηγία προβλέπει ρητώς την υποχρέωση των κρατών μελών να διασφαλίσουν ότι οι αναγκαίες για την εφαρμογή της διατάξεις περιέχουν αναφορά στην οδηγία αυτή ή ότι συνοδεύονται από μια τέτοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους, είναι σε κάθε περίπτωση αναγκαίο τα κράτη μέλη να θεσπίσουν θετική πράξη μεταφοράς της επίμαχης οδηγίας (πρβλ. αποφάσεις της 27ης Νοεμβρίου 1997, Επιτροπή κατά Γερμανίας, C-137/96, EU:C:1997:566, σκέψη 8, της 18ης Δεκεμβρίου 1997, Επιτροπή κατά Ισπανίας, C-360/95, EU:C:1997:624, σκέψη 13, και της 11ης Ιουνίου 2015, Επιτροπή κατά Πολωνίας, C-29/14, EU:C:2015:379, σκέψη 49).

32 Εν προκειμένω, η Επιτροπή διαβίβασε την αιτιολογημένη γνώμη της στην Ιρλανδία στις 8 Μαρτίου 2018, ούτως ώστε η προθεσμία των δύο μηνών που τασσόταν με αυτή έληγε στις 8 Μαΐου 2018. Επομένως, η ύπαρξη ή όχι της προβαλλόμενης παραβάσεως πρέπει να εκτιμηθεί βάσει της εθνικής νομοθεσίας που ίσχυε κατά την ημερομηνία αυτή [βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 8ης Ιουλίου 2019, Επιτροπή κατά Βελγίου (Άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ – Υψίρρυθμα δίκτυα), C-543/17, EU:C:2019:573, σκέψη 24 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

33 Συναφώς, αφενός, από την απάντηση της Ιρλανδίας της 4ης Μαΐου 2018 προκύπτει ότι, κατά την ημερομηνία αυτή, και παρά τη θέσπιση εθνικού μέτρου για τη μεταφορά του άρθρου 30, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2015/849, δεν είχε πραγματοποιηθεί πλήρης μεταφορά της οδηγίας αυτής στο εθνικό δίκαιο. Δεν αμφισβητείται δε ότι η κατάσταση αυτή δεν είχε μεταβληθεί στις 8 Μαΐου 2018, δεδομένου ότι τα μέτρα τα οποία, ακόμη και κατά την Ιρλανδία, ήταν αναγκαία για τη διασφάλιση της πλήρους μεταφοράς της εν λόγω οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη ανακοινώθηκαν στην Επιτροπή το πρώτον στις 29 Νοεμβρίου 2018.

34 Αφετέρου, δεν αμφισβητείται ότι, εκτός του μέτρου μεταφοράς του άρθρου 30, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2015/849 στο εσωτερικό δίκαιο, τα λοιπά εθνικά μέτρα τα οποία η Ιρλανδία θεωρεί ότι διασφάλιζαν, εκ των πραγμάτων, μερική μεταφορά της οδηγίας αυτής κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη της 8ης Μαρτίου 2018 προθεσμίας όχι μόνο δεν ανακοινώθηκαν στην Επιτροπή στο πλαίσιο αυτό, αλλά επιπλέον δεν περιέχουν, αντιθέτως προς ό,τι ορίζει το άρθρο 67 της ίδιας οδηγίας, καμία αναφορά στην εν λόγω οδηγία.

35 Επομένως, τα επίμαχα μέτρα δεν είναι δυνατό να θεωρηθεί ότι συνιστούν θετική πράξη μεταφοράς κατά την έννοια της νομολογίας που παρατίθεται στη σκέψη 31 της παρούσας αποφάσεως.

36 Κατά τα λοιπά, αρκεί η διαπίστωση ότι τα μέτρα που κοινοποιήθηκαν στις 29 Νοεμβρίου 2018 καθώς και στις 30 Ιανουαρίου, στις 27 Μαρτίου, στις 27 Νοεμβρίου και στις 3 Δεκεμβρίου 2019 θεσπίστηκαν και τέθηκαν σε ισχύ πολύ μετά τη λήξη της προθεσμίας που τάχθηκε με την αιτιολογημένη γνώμη της 8ης Μαρτίου 2018, οπότε, εν πάση περιπτώσει, δεν είναι δυνατό να ληφθούν υπόψη για την εκτίμηση της υπάρξεως της προσαπτομένης παραβάσεως κατά τη λήξη της προθεσμίας αυτής.

37 Επομένως, συνάγεται το συμπέρασμα ότι, κατά τη λήξη της ταχθείσας με την εν λόγω αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, η Ιρλανδία ούτε είχε λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για τη μεταφορά της οδηγίας 2015/849 στο εσωτερικό δίκαιο ούτε, ως εκ τούτου, είχε ανακοινώσει στην Επιτροπή τα εν λόγω μέτρα μεταφοράς.

38 Συνεπώς, διαπιστώνεται ότι η Ιρλανδία, παραλείποντας να θεσπίσει, κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη της 8ης Μαρτίου 2018 προθεσμίας, όλες τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί με την οδηγία 2015/849 και, ως εκ τούτου, παραλείποντας να ανακοινώσει τις διατάξεις αυτές στην Επιτροπή, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 67 της εν λόγω οδηγίας.

Επί της παραβάσεως που προβάλλεται βάσει του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ

Επί της εφαρμογής του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ

– Επιχειρήματα των διαδίκων

39 Κατά την Επιτροπή, το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ προστέθηκε με τη Συνθήκη της Λισσαβώνας με σκοπό την ενίσχυση του μηχανισμού κυρώσεων που είχε προηγουμένως θεσπιστεί με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ. Λαμβανομένου υπόψη του καινοτόμου χαρακτήρα της διατάξεως αυτής και της ανάγκης να διαφυλαχθεί η διαφάνεια και η ασφάλεια δικαίου, το εν λόγω θεσμικό όργανο εξέδωσε την ανακοίνωση με τίτλο «Εφαρμογή του άρθρου 260, παράγραφος 3, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (ΕΕ 2011, C 12, σ. 1, στο εξής: ανακοίνωση του 2011).

40 Η διάταξη αυτή έχει ως σκοπό να παροτρύνει ακόμη περισσότερο τα κράτη μέλη να μεταφέρουν στο εθνικό δίκαιο τις οδηγίες εντός των προθεσμιών που καθορίζει ο νομοθέτης της Ένωσης και να διασφαλίζουν την εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης.

41 Η Επιτροπή θεωρεί ότι το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ έχει εφαρμογή τόσο σε περίπτωση παντελούς παραλείψεως ανακοινώσεως των μέτρων μεταφοράς μιας οδηγίας όσο και σε περίπτωση μερικής ανακοινώσεως των μέτρων αυτών.

42 Εξάλλου, το εν λόγω θεσμικό όργανο εκτιμά ότι, καθόσον το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ αναφέρεται στην εκ μέρους κράτους μέλους παράβαση της υποχρεώσεώς του να ανακοινώσει τα «μέτρα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο μιας οδηγίας», η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται μόνο σε περίπτωση παραλείψεως κοινοποιήσεως των εθνικών μέτρων μεταφοράς μιας οδηγίας, αλλά και σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος δεν έχει θεσπίσει τέτοια μέτρα. Μια αμιγώς τυπολατρική ερμηνεία της διατάξεως αυτής, κατά την οποία η εν λόγω διάταξη σκοπεί αποκλειστικώς στη διασφάλιση της πραγματικής γνωστοποιήσεως εθνικών μέτρων, δεν θα εξασφάλιζε την προσήκουσα μεταφορά του συνόλου των διατάξεων της επίμαχης οδηγίας και θα καθιστούσε άνευ πρακτικής αποτελεσματικότητας την υποχρέωση μεταφοράς των οδηγιών στο εθνικό δίκαιο.

43 Εν προκειμένω, πρόκειται ακριβώς για την επιβολή κυρώσεων λόγω της παραλείψεως θεσπίσεως και δημοσιεύσεως καθώς και, ως εκ τούτου, λόγω της μη ανακοινώσεως στην Επιτροπή, από την Ιρλανδία, όλων των αναγκαίων νομικών διατάξεων για τη μεταφορά της οδηγίας 2015/849 στο εθνικό δίκαιο.

44 Όσον αφορά τα επιχειρήματα που προέβαλε η Ιρλανδία προς αμφισβήτηση της δυνατότητας εφαρμογής του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ στην υπό κρίση υπόθεση, η Επιτροπή επισημαίνει, καταρχάς, ότι η διάταξη αυτή έχει ειδικό πεδίο εφαρμογής και δεν έχει προβλεφθεί ως παρέκκλιση από γενικό κανόνα, ούτως ώστε δεν πρέπει να ερμηνεύεται στενά. Η εμπρόθεσμη μεταφορά των οδηγιών στο εθνικό δίκαιο είναι θεμελιώδους σημασίας και η εν λόγω διάταξη σκοπεί ακριβώς στη διασφάλιση της τηρήσεως της προθεσμίας μεταφοράς τους.

45 Η Επιτροπή υποστηρίζει, στη συνέχεια, ότι οι έννοιες της «πλήρους μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο», αφενός, και της «ορθής μεταφοράς», αφετέρου, δύνανται να διακριθούν σαφώς η μία από την άλλη. Η διαπίστωση της Επιτροπής περί υπάρξεως κενών στη μεταφορά μιας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο ουδόλως σημαίνει ότι η Επιτροπή διενήργησε έλεγχο της συμφωνίας των υφισταμένων εθνικών διατάξεων με την οδηγία αυτή. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο όταν, όπως εν προκειμένω, το ίδιο το κράτος μέλος που δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του παραδέχεται ότι η μεταφορά της επίμαχης οδηγίας στο εθνικό του δίκαιο εξακολουθεί εν μέρει να μην έχει πραγματοποιηθεί. Εξάλλου, λαμβανομένου υπόψη του σκοπού του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, όπως αυτός

προσδιορίστηκε από το Δικαστήριο με την απόφαση της 8ης Ιουλίου 2019, Επιτροπή κατά Βελγίου (Άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ – Υψίρρυθμα δίκτυα) (C-543/17, EU:C:2019:573), η εφαρμογή της διατάξεως αυτής δεν περιορίζεται μόνο στις περιπτώσεις παντελούς παραλείψεως μεταφοράς.

46 Επιπλέον, η Επιτροπή απορρίπτει το επιχείρημα ότι ενήργησε, εν προκειμένω, κατά τρόπο δυσανάλογο καθόσον πρότεινε χρηματικές κυρώσεις και ότι παρέβη τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το καθήκον καλόπιστης συνεργασίας το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ. Συναφώς, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι ουδέποτε αμφισβήτησε ότι η Ιρλανδία ενήργησε και συνεργάστηκε καλόπιστα. Εξάλλου, δεν συντρέχει λόγος να εξεταστεί η δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ υπό το πρίσμα της καλής πίστεως του οικείου κράτους μέλους, δεδομένου ότι δεν αμφισβητείται ότι η Ιρλανδία καθυστέρησε να θεσπίσει το κύριο νομοθέτημα εθνικού δικαίου που είχε επιλέξει για την εφαρμογή του μεγαλύτερου μέρους των διατάξεων της οδηγίας 2015/849, ήτοι τον νόμο του 2018. Η προσέγγιση αυτή επιβάλλεται κατά μείζονα λόγο δεδομένου ότι σκοπός του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ είναι να παροτρύνει τα κράτη μέλη να μεταφέρουν εμπροθέσμως το σύνολο των διατάξεων μιας οδηγίας. Ουδείς λόγος ανησυχίας συντρέχει ότι τα κράτη μέλη θα προκρίνουν την τήρηση της προθεσμίας μεταφοράς των οδηγιών στο εσωτερικό δίκαιο σε βάρος της ποιότητας της εν λόγω μεταφοράς, δεδομένου ότι ο νομοθέτης της Ένωσης προέβλεψε τις αναγκαίες για τη διασφάλιση της ποιοτικής μεταφοράς προθεσμίες και έλαβε υπόψη τις παραμέτρους αυτές κατά την επιλογή της ημερομηνίας μεταφοράς που καθορίζεται με τις οδηγίες. Επιπλέον, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, αν η προθεσμία για την εφαρμογή μιας οδηγίας αποδεικνύεται υπερβολικά βραχεία, το μόνο μέσο που συμβιβάζεται με το δίκαιο της Ένωσης συνίσταται στην εκ μέρους του ενδιαφερομένου κράτους μέλους ανάληψη των κατάλληλων πρωτοβουλιών ώστε να επιτευχθεί η ενδεχόμενη παράταση της προθεσμίας από το αρμόδιο θεσμικό όργανο.

47 Τέλος, η Επιτροπή προσθέτει ότι η απόφασή της να ζητεί συστηματικά την επιβολή χρηματικής κυρώσεως κατ' εφαρμογήν του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ δεν μπορεί να νοηθεί ως παράλειψή της να ασκήσει την εξουσία εκτιμήσεως που διαθέτει. Συγκεκριμένα, με το σημείο 16 της ανακοινώσεως του 2011, η Επιτροπή έλαβε ρητώς υπόψη το γεγονός ότι η ως άνω διάταξη της παρέχει ευρεία διακριτική ευχέρεια, ανάλογη προς τη διακριτική ευχέρεια κινήσεως ή μη διαδικασίας λόγω παραβάσεως κατ' εφαρμογήν του άρθρου 258 ΣΛΕΕ. Επομένως, η πολιτικού χαρακτήρα απόφαση περί χρησιμοποιήσεως, άνευ ετέρου, του μηχανισμού που προβλέπει το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ σε όλες τις υποθέσεις που αφορούν τις παραβάσεις στις οποίες αναφέρεται η εν λόγω διάταξη ελήφθη στο πλαίσιο της ασκήσεως της διακριτικής της ευχέρειας. Μολονότι η Επιτροπή δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να ανακύψουν ειδικές περιπτώσεις στις οποίες να θεωρήσει μη πρόσφορο το αίτημα επιβολής κυρώσεων δυνάμει της εν λόγω διατάξεως, διευκρινίζει ότι αυτό δεν συμβαίνει εν προκειμένω.

48 Συναφώς, η Επιτροπή αμφισβητεί την ορθότητα του επιχειρήματος της Ιρλανδίας και των παρεμβαινόντων κρατών μελών ότι στηρίζει το αίτημά της περί επιβολής χρηματικής κυρώσεως σε βάρος κράτους μέλους στη συμπεριφορά άλλων κρατών μελών. Αντιθέτως, βάσει της εφαρμοζόμενης μεθόδου υπολογισμού, η Επιτροπή μεριμνά ώστε οι κυρώσεις που προτείνει να είναι προσαρμοσμένες στη συγκεκριμένη παράβαση, το δε γεγονός ότι έχει θεσπίσει ένα γενικό πλαίσιο το οποίο της παρέχει τη δυνατότητα να εφαρμόζει, αδιακρίτως, τη μέθοδό της σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση δεν αναιρεί το συμπέρασμα αυτό.

49 Η Ιρλανδία, μολονότι παραδέχεται ότι είχε μεταφέρει μόνον εν μέρει την οδηγία 2015/849 κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, αμφισβητεί την εφαρμογή, εν προκειμένω, του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ.

50 Προς στήριξη της θέσεώς του, το εν λόγω κράτος μέλος υποστηρίζει, μεταξύ άλλων, ότι, από τις 29 Νοεμβρίου 2018, είχε μεταφέρει πλήρως την οδηγία 2015/849, καίτοι, κατά την άποψη της Επιτροπής, η μεταφορά της οδηγίας αυτής στο ιρλανδικό δίκαιο διασφαλίστηκε πλήρως μόλις από τις 3 Δεκεμβρίου 2019. Τα επιχειρήματα της Επιτροπής σχετικά με την περίοδο μετά τις 29 Νοεμβρίου 2018 στηρίζονται σε μια ποιοτική ανάλυση της μεταφοράς της εν λόγω οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο,

γεγονός που αποδεικνύει ότι είναι δύσκολο να γίνει διάκριση μεταξύ «πλήρους μεταφοράς» μιας οδηγίας και «εσφαλμένης μεταφοράς» αυτής. Σε μια τέτοια περίπτωση, το κράτος μέλος δεν είναι σε θέση να γνωρίζει αν συγκεκριμένη παράβαση εμπίπτει ή όχι στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ και, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, το διάστημα κατά το οποίο διήρκεσε η παράβαση αυτή. Ακόμη και αν υποτεθεί ότι, εν προκειμένω, εξακολούθησαν να υφίστανται κενά στη μεταφορά της οδηγίας 2015/849 μετά τις 26 Νοεμβρίου 2018, γεγονός το οποίο αμφισβητεί η Ιρλανδία, τα κενά αυτά οφείλονται σε εσφαλμένη ερμηνεία εκ μέρους της Ιρλανδίας ορισμένων υποχρεώσεων που υπέχει, σε απροσεξία ή σε σφάλμα κατά την κατάρτιση του πίνακα αντιστοιχίας. Ωστόσο, το να επιλέγεται, όπως πράττει η Επιτροπή, το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ ως βάση για την επιβολή κυρώσεων για φερόμενες ήσσονος σημασίας πλημμέλειες κατά την εκ πρώτης όψεως εκτίμηση των υποχρεώσεων που υπέχει η Ιρλανδία αντιβαίνει στον σκοπό της διατάξεως αυτής.

51 Η Ιρλανδία υποστηρίζει επίσης ότι η δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ πρέπει να εκτιμάται κατά περίπτωση και λαμβανομένης υπόψη της καλής πίστης του οικείου κράτους μέλους. Δεδομένου ότι η εξουσία που απονέμει στην Επιτροπή η ως άνω διάταξη έχει, εκ φύσεως, χαρακτήρα διακριτικής ευχέρειας, συνάγεται το συμπέρασμα ότι η γενική πολιτική της Επιτροπής, όπως περιγράφεται στην ανακοίνωσή της, με τίτλο «Δίκαιο της [Ένωσης]: Καλύτερη εφαρμογή για καλύτερα αποτελέσματα» (ΕΕ 2017, C 18, σ. 10), η οποία συνίσταται στο να ζητείται συστηματικά η επιβολή της καταβολής κατ' αποκοπήν ποσών και χρηματικών ποινών, δεν συνάδει με τον σκοπό της εν λόγω διατάξεως. Επιπλέον, η πολιτική αυτή δεν παρέχει τη δυνατότητα να ληφθούν υπόψη οι προσπάθειες που κατέβαλαν καλοπίστως τα κράτη μέλη. Εν προκειμένω, η Επιτροπή ενημερώθηκε για την πρόοδο όσον αφορά τη μεταφορά της οδηγίας 2015/849 και για το χρονοδιάγραμμα θεσπίσεως των μέτρων μεταφοράς της. Υπό τις συνθήκες αυτές, η επιβολή υποχρεώσεως καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού δεν θα συνέβαλλε πιθανώς στην επίτευξη αποτρεπτικού αποτελέσματος, όπως η διαφύλαξη «των γενικών συμφερόντων που επιδιώκει η νομοθεσία της Ένωσης» την οποία επικαλείται η Επιτροπή, αλλά θα μπορούσε, αντιθέτως, να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να θέσουν σε κίνδυνο την ποιότητα της μεταφοράς των οδηγιών, προκρίνοντας την εμπρόθεσμη μεταφορά τους στο εσωτερικό δίκαιο. Επομένως, η προσέγγιση που ακολούθησε η Επιτροπή παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ. Επιπλέον, η προσέγγιση αυτή δεν είναι συμβατή με το καθήκον καλόπιστης συνεργασίας που υπέχει η Επιτροπή από το άρθρο 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ. Εξάλλου, η απόφαση της Επιτροπής να ζητεί συστηματικά την επιβολή υποχρεώσεως καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού, χωρίς να αιτιολογεί το αίτημα αυτό κατά περίπτωση, αντιβαίνει στη νομολογία του Δικαστηρίου κατά την οποία η επιβολή κατ' αποκοπήν ποσού δεν πρέπει να έχει αυτόματο χαρακτήρα και πρέπει να αποφασίζεται αναλόγως των περιστάσεων της συγκεκριμένης περιπτώσεως. Εν προκειμένω, σκοπός της Επιτροπής είναι να χρησιμοποιήσει την Ιρλανδία για παραδειγματισμό και, με τον τρόπο αυτό, να παροτρύνει, στο μέλλον, τα λοιπά κράτη μέλη να τηρούν τις προθεσμίες μεταφοράς που προβλέπουν οι οδηγίες. Τούτο είναι άδικο και παράνομο. Επιπλέον, η συμπεριφορά της Επιτροπής στηρίζεται στην υπόθεση ότι τα κράτη μέλη επιδιώκουν να καθυστερήσουν τη μεταφορά των οδηγιών στο εσωτερικό δίκαιο, πράγμα που ισοδυναμεί, στην πραγματικότητα, με τεκμήριο περί κακής πίστεως των κρατών μελών. Ένα τέτοιο τεκμήριο είναι όμως αντίθετο προς το καθήκον καλόπιστης συνεργασίας που προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ.

52 Η Δημοκρατία της Εσθονίας και η Γαλλική Δημοκρατία υποστηρίζουν, μεταξύ άλλων, ότι η υπό κρίση υπόθεση καταδεικνύει πόσο δυσχερές είναι για ένα κράτος μέλος να διακρίνει μεταξύ ελλιπούς μεταφοράς μιας οδηγίας και εσφαλμένης μεταφοράς της. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη βρίσκονται σε εξαιρετικά δυσχερή θέση, δεδομένου ότι, αν υιοθετηθεί η προσέγγιση που προτείνει η Επιτροπή, ουδέποτε θα μπορούν να είναι βέβαια ότι το θεσμικό αυτό όργανο δεν πρόκειται να ζητήσει την επιβολή χρηματικής κυρώσεως σε βάρος τους.

53 Επιπλέον, κατά τις ως άνω παρεμβαίνουσες, το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν αιτιολόγησε κατά τρόπο εμπεριστατωμένο την απόφασή της να ζητήσει την επιβολή υποχρεώσεως καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού. Ωστόσο, μια τέτοια

απόφαση πρέπει, όπως προκύπτει από τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου, να δικαιολογείται ειδικώς σε σχέση με τις ιδιαίτερες περιστάσεις κάθε υποθέσεως. Η Επιτροπή παραβαίνει τη διάταξη του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, εάν περιορίζεται στο να προσφεύγει, άνευ ετέρου, στη χρήση του μηχανισμού που η διάταξη αυτή προβλέπει. Επιπλέον, η εκ μέρους της Επιτροπής εμπεριστατωμένη ανάλυση των στοιχείων κάθε περιπτώσεως είναι επιβεβλημένη, δεδομένου ότι τα στοιχεία αυτά είναι αναγκαία για τον προσδιορισμό της φύσεως της χρηματικής κυρώσεως η οποία πρέπει να επιβληθεί, προκειμένου το οικείο κράτος μέλος να αναγκαστεί να θέσει τέρμα στην επίμαχη παράβαση, και για τον καθορισμό του ποσού το οποίο είναι κατάλληλο για τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως, όπως απαιτεί η ως άνω νομολογία.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

54 Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 260, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ προβλέπει ότι, όταν η Επιτροπή υποβάλλει στο Δικαστήριο προσφυγή βάσει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ, θεωρώντας ότι το συγκεκριμένο κράτος μέλος παρέβη την υποχρέωσή του να ανακοινώσει τα μέτρα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο μιας οδηγίας που εκδόθηκε σύμφωνα με νομοθετική διαδικασία, μπορεί, εάν το κρίνει πρόσφορο, να υποδείξει το ύψος του κατ' αποκοπήν ποσού ή της χρηματικής ποινής που οφείλει να καταβάλει το εν λόγω κράτος και που η Επιτροπή κρίνει κατάλληλο για την περίσταση. Κατά το άρθρο 260, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, εάν το Δικαστήριο διαπιστώσει την παράβαση, δύναται να επιβάλει στο συγκεκριμένο κράτος μέλος την καταβολή κατ' αποκοπήν ποσού ή χρηματικής ποινής έως του ορίου του ποσού το οποίο υπέδειξε η Επιτροπή, η δε υποχρέωση καταβολής τίθεται σε ισχύ την ημερομηνία που προσδιορίζει το Δικαστήριο με την απόφασή του.

55 Όσον αφορά το περιεχόμενο του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι πρέπει να γίνει δεκτή ερμηνεία της διατάξεως αυτής η οποία, αφενός, να καθιστά δυνατή τόσο τη διαφύλαξη των προνομιών που διαθέτει η Επιτροπή για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης όσο και την προστασία των δικαιωμάτων άμυνας καθώς και της δικονομικής θέσεως που έχουν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 258 σε συνδυασμό με το άρθρο 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, και, αφετέρου, να παρέχει στο Δικαστήριο τη δυνατότητα να ασκεί τη δικαιοδοτική του λειτουργία που συνίσταται στο να εκτιμά, στο πλαίσιο μίας και μόνης διαδικασίας, αν το οικείο κράτος μέλος έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του σε θέματα ανακοινώσεως των μέτρων μεταφοράς της επίμαχης οδηγίας και, εφόσον παρίσταται ανάγκη, να αξιολογεί τη σοβαρότητα της ούτω διαπιστωθείσας παραβάσεως και να επιβάλλει τη χρηματική κύρωση που κρίνει ως την πλέον αρμόζουσα στις περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως [απόφαση της 8ης Ιουλίου 2019, Επιτροπή κατά Βελγίου (Άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ – Υψίρρυθμα δίκτυα), C-543/17, EU:C:2019:573, σκέψη 58].

56 Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο ερμήνευσε τη φράση «υποχρέωσή του να ανακοινώσει τα μέτρα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο» του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, υπό την έννοια ότι αφορά την υποχρέωση των κρατών μελών να διαβιβάζουν αρκούντως σαφείς και ακριβείς πληροφορίες όσον αφορά τα μέτρα μεταφοράς μιας οδηγίας. Προκειμένου να ανταποκριθούν στις επιταγές της ασφάλειας δικαίου και να διασφαλίσουν τη μεταφορά του συνόλου των διατάξεων της οδηγίας αυτής στο σύνολο της οικείας επικράτειας, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να αναφέρουν, για κάθε διάταξη της εν λόγω οδηγίας, την ή τις εθνικές διατάξεις που διασφαλίζουν τη μεταφορά της. Μετά την ανακοίνωση αυτή, η οποία συνοδεύεται, εφόσον παρίσταται ανάγκη, από την υποβολή πίνακα αντιστοιχίας, εναπόκειται στην Επιτροπή να αποδείξει, προκειμένου να ζητήσει την επιβολή στο οικείο κράτος μέλος της προβλεπόμενης από το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ χρηματικής κυρώσεως, ότι, προδήλως, ορισμένα μέτρα μεταφοράς δεν έχουν ληφθεί ή δεν καλύπτουν το σύνολο του εδάφους του οικείου κράτους μέλους, εξυπακουομένου ότι δεν εναπόκειται στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαδικασίας που κινείται κατ' εφαρμογήν της διατάξεως αυτής, να εξετάσει αν τα ανακοινωθέντα στην Επιτροπή εθνικά μέτρα διασφαλίζουν την ορθή μεταφορά των διατάξεων της οικείας οδηγίας [απόφαση της 8ης Ιουλίου 2019, Επιτροπή κατά Βελγίου (Άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ – Υψίρρυθμα δίκτυα), C-543/17, EU:C:2019:573, σκέψη 59].

57 Δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 37 και 38 της παρούσας αποφάσεως, αποδεικνύεται ότι, κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη της 8ης Μαρτίου 2018 προθεσμίας, η Ιρλανδία δεν είχε ανακοινώσει στην Επιτροπή όλα τα μέτρα μεταφοράς της οδηγίας 2015/849 κατά την έννοια του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, η διαπιστωθείσα ως άνω παράβαση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της διατάξεως αυτής.

58 Όσον αφορά το ζήτημα αν, όπως υποστηρίζουν η Ιρλανδία και τα κράτη μέλη που παρενέβησαν υπέρ αυτής, η Επιτροπή οφείλει να αιτιολογεί σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση την απόφασή της να ζητήσει την επιβολή χρηματικής κυρώσεως δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ ή αν το θεσμικό αυτό όργανο μπορεί να προβεί στην εν λόγω ενέργεια χωρίς αιτιολογία σε όλες τις περιπτώσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ως άνω διατάξεως, υπενθυμίζεται ότι, η Επιτροπή διαθέτει, ως θεματοφύλακας των Συνθηκών δυνάμει του άρθρου 17, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, ΣΕΕ, διακριτική ευχέρεια για τη λήψη τέτοιας αποφάσεως.

59 Συγκεκριμένα, η εφαρμογή του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ δεν μπορεί να εξετάζεται μεμονωμένα, αλλά πρέπει να συνδέεται με την κίνηση διαδικασίας λόγω παραβάσεως δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ. Στο μέτρο, όμως, που το αίτημα επιβολής χρηματικής κυρώσεως σύμφωνα με το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ αποτελεί απλώς στοιχείο παρεπόμενο σε σχέση με τη διαδικασία λόγω παραβάσεως, την αποτελεσματικότητα της οποίας οφείλει να διασφαλίζει, και στον βαθμό που η Επιτροπή διαθέτει, όσον αφορά τη σκοπιμότητα κινήσεως τέτοιας διαδικασίας, διακριτική ευχέρεια ως προς την οποία το Δικαστήριο δεν μπορεί να ασκήσει δικαστικό έλεγχο (πρβλ. αποφάσεις της 14ης Φεβρουαρίου 1989, Star Fruit κατά Επιτροπής, 247/87, EU:C:1989:58, σκέψη 11, της 6ης Ιουλίου 2000, Επιτροπή κατά Βελγίου, C-236/99, EU:C:2000:374, σκέψη 28, και της 26ης Ιουνίου 2001, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας, C-70/99, EU:C:2001:355, σκέψη 17), οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διατάξεως αυτής δεν είναι δυνατό να είναι πιο περιοριστικές από εκείνες που διέπουν την εφαρμογή του άρθρου 258 ΣΛΕΕ.

60 Επιπλέον, επισημαίνεται ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, μόνον το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να επιβάλει χρηματική κύρωση σε κράτος μέλος. Όταν το Δικαστήριο εκδίδει τέτοια απόφαση κατόπιν κατ' αντιμωλία συζητήσεως, οφείλει να την αιτιολογεί. Επομένως, η μη αιτιολόγηση από την Επιτροπή της επιλογής της να ζητήσει από το Δικαστήριο την εφαρμογή του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ δεν θίγει τις δικονομικές εγγυήσεις που παρέχονται στο οικείο κράτος μέλος.

61 Επιπροσθέτως επισημαίνεται ότι το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν οφείλει να αιτιολογεί σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση την απόφασή της να ζητήσει την επιβολή χρηματικής κυρώσεως δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ δεν απαλλάσσει το θεσμικό αυτό όργανο από την υποχρέωση να αιτιολογεί τη φύση και το ύψος της ζητούμενης χρηματικής κυρώσεως, λαμβάνοντας συναφώς υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές που έχει θεσπίσει, όπως τις περιεχόμενες στις ανακοινώσεις της Επιτροπής, οι οποίες, μολονότι δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο, συμβάλλουν στην εξασφάλιση της διαφάνειας, της προβλεψιμότητας και της ασφάλειας δικαίου κατά τη δράση της Επιτροπής (βλ., κατ' αναλογίαν προς το άρθρο 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, απόφαση της 30ής Μαΐου 2013, Επιτροπή κατά Σουηδίας, C-270/11, EU:C:2013:339, σκέψη 41 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία)

62 Η απαίτηση αυτή αιτιολογήσεως της φύσεως και του ύψους της ζητούμενης χρηματικής κυρώσεως καθίσταται ακόμη πιο σημαντική καθόσον, αντιθέτως προς ό,τι προβλέπει η παράγραφος 2 του άρθρου 260 ΣΛΕΕ, η παράγραφος 3 του άρθρου αυτού προβλέπει ότι, στο πλαίσιο διαδικασίας κινηθείσας κατ' εφαρμογήν της διατάξεως αυτής, το Δικαστήριο διαθέτει περιορισμένη μόνον εξουσία εκτιμήσεως, δεδομένου ότι, σε περίπτωση που διαπιστώσει παράβαση, το Δικαστήριο δεσμεύεται από τις προτάσεις της Επιτροπής ως προς τη φύση της χρηματικής κυρώσεως και ως προς το μέγιστο ποσό της κυρώσεως που μπορεί να επιβάλει.

63 Συγκεκριμένα, οι συντάκτες του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ όχι μόνον προέβλεψαν ότι στην Επιτροπή απόκειται να υποδείξει «το ύψος του κατ' αποκοπήν ποσού ή της χρηματικής ποινής που οφείλει να καταβάλει» το οικείο κράτος μέλος, αλλά επίσης διευκρίνισαν ότι το Δικαστήριο μπορεί να επιβάλει την καταβολή χρηματικής κυρώσεως μόνον «έως του ορίου του ποσού το οποίο υπέδειξε» η Επιτροπή. Κατ' αυτόν τον τρόπο, συσχέτισαν άμεσα την κύρωση την οποία ζητεί η Επιτροπή με εκείνη την οποία δύναται να επιβάλει το Δικαστήριο κατ' εφαρμογήν αυτής της διατάξεως.

64 Το επιχείρημα ότι η επιβολή κατ' αποκοπήν ποσού δεν πρέπει, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 9ης Δεκεμβρίου 2008, Επιτροπή κατά Γαλλίας, C-121/07, EU:C:2008:695, σκέψη 63), να χωρεί αυτομάτως δεν είναι, ούτε αυτό, ικανό να επηρεάσει την εξουσία της Επιτροπής να κινήσει, άνευ ετέρου, διαδικασία κατ' εφαρμογήν του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ σε όλες τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η Επιτροπή θεωρεί ότι μια παράβαση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω διατάξεως. Πράγματι, η νομολογία αυτή αφορά την εκτίμηση του βασίμου του αιτήματος της Επιτροπής με το οποίο ζητείται από το Δικαστήριο η «επιβολή υποχρεώσεως» καταβολής χρηματικής κυρώσεως και όχι τη σκοπιμότητα υποβολής τέτοιου αιτήματος.

65 Όσον αφορά το επιχείρημα της Ιρλανδίας ότι σκοπός της ενέργειας της Επιτροπής ήταν να χρησιμοποιήσει, μεταξύ άλλων, την ίδια και τη Ρουμανία για παραδειγματισμό, προκειμένου να παροτρύνει τα λοιπά κράτη μέλη να τηρούν τις προθεσμίες μεταφοράς που καθορίζουν οι οδηγίες, επισημαίνεται ότι, αφενός, όπως επισήμανε η Επιτροπή χωρίς να αντικρουσθεί επ' αυτού, κατά την ημερομηνία ασκήσεως της υπό κρίση προσφυγής, η Ιρλανδία ήταν, μαζί με τη Ρουμανία, το μόνο κράτος μέλος το οποίο δεν είχε μεταφέρει πλήρως την οδηγία 2015/849 στο εσωτερικό δίκαιο. Αφετέρου, και εν πάση περιπτώσει, οι εκτιμήσεις που οδήγησαν την Επιτροπή να κινήσει την παρούσα διαδικασία κατά της Ιρλανδίας, και να το πράξει κατά την ημερομηνία που επέλεξε, δεν μπορούν να επηρεάσουν τη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ ή το παραδεκτό της διαδικασίας που κινήθηκε δυνάμει της διατάξεως αυτής.

66 Επομένως, διαπιστώνεται ότι το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ έχει εφαρμογή σε περίπτωση όπως η επίμαχη εν προκειμένω.

Επί της επιβολής, εν προκειμένω, υποχρεώσεως καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού

– Επιχειρήματα των διαδίκων

67 Όσον αφορά το ύψος της επιβλητέας χρηματικής κυρώσεως, η Επιτροπή θεωρεί, σύμφωνα με τη θέση που αποτυπώνεται στο σημείο 23 της ανακοινώσεως του 2011, ότι, στο μέτρο που η παράβαση της υποχρεώσεως ανακοινώσεως των μέτρων μεταφοράς μιας οδηγίας δεν είναι λιγότερο σοβαρή από την παράβαση η οποία δύναται να αποτελέσει αντικείμενο των κυρώσεων του άρθρου 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, ο τρόπος υπολογισμού των κυρώσεων του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ πρέπει να είναι ο ίδιος με εκείνον που εφαρμόζεται στο πλαίσιο της διαδικασίας που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού.

68 Εν προκειμένω, η Επιτροπή ζητεί την επιβολή υποχρεώσεως καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού, το ύψος του οποίου υπολογίζεται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που περιέχονται στην ανακοίνωσή της, της 13ης Δεκεμβρίου 2005, με τίτλο «Εφαρμογή του άρθρου [260 ΣΛΕΕ]» [SEC(2005) 1658], όπως επικαιροποιήθηκε με την ανακοίνωση της 13ης Δεκεμβρίου 2017, με τίτλο «Επικαιροποίηση των στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του εφάπαξ ποσού και των χρηματικών ποινών που προτείνονται από την Επιτροπή στο Δικαστήριο σε διαδικασίες επί παραβάσει» [C(2017) 8720], και του οποίου το ελάχιστο ύψος για την Ιρλανδία ανέρχεται κατ' αποκοπήν σε 1 685 000 ευρώ. Ωστόσο, το εν λόγω ελάχιστο κατ' αποκοπήν οριζόμενο ύψος δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω, δεδομένου ότι είναι κατώτερο από το ύψος που προκύπτει από τον υπολογισμό του κατ' αποκοπήν ποσού σύμφωνα με τις εν λόγω ανακοινώσεις. Για τον καθορισμό του ημερήσιου ποσού που

χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό αυτό, πρέπει να πολλαπλασιαστεί το ενιαίο βασικό κατ' αποκοπήν ποσό, ήτοι 230 ευρώ, επί τον συντελεστή σοβαρότητας και τον συντελεστή «n», ο οποίος, για την Ιρλανδία, είναι 2,92. Ο συντελεστής σοβαρότητας μειώθηκε σταδιακά, κατά το μέτρο που η Ιρλανδία ανακοίνωσε πρόσθετα μέτρα μεταφοράς. Ως εκ τούτου, για την περίοδο από τις 27 Ιουνίου 2017 έως τις 28 Νοεμβρίου 2018, ο συντελεστής σοβαρότητας είναι 7 σε κλίμακα από το 1 έως το 20, για την περίοδο από τις 29 Νοεμβρίου 2018 έως τις 26 Μαρτίου 2019, ο συντελεστής αυτός είναι 2, και για την περίοδο από τις 27 Μαρτίου έως τις 2 Δεκεμβρίου 2019, ο εν λόγω συντελεστής ανέρχεται σε 1. Με βάση το άθροισμα των τριών ποσών που αντιστοιχούν στις ως άνω περιόδους, ήτοι 2 439 922,80 ευρώ, 158 497,60 ευρώ και 168 571,60 ευρώ, η Επιτροπή ζητεί την επιβολή υποχρεώσεως καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού συνολικού ύψους 2 766 992 ευρώ.

69 Η Επιτροπή αμφισβητεί, εξάλλου, ότι η επιβολή υποχρεώσεως καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού συνιστά εξαίρεση και επιβάλλεται μόνον υπό εξαιρετικές περιστάσεις. Συγκεκριμένα, η εκπρόθεσμη μεταφορά των οδηγιών στην εσωτερική έννομη τάξη θέτει σε κίνδυνο όχι μόνον τη διασφάλιση των γενικών συμφερόντων που επιδιώκει η νομοθεσία της Ένωσης, η οποία δεν μπορεί να ανεχθεί καμία καθυστέρηση, αλλά επίσης και κυρίως την προστασία των Ευρωπαίων πολιτών που αντλούν δικαιώματα από τη νομοθεσία αυτή. Επιπλέον, η αξιοπιστία του δικαίου της Ένωσης στο σύνολό του θα διακυβευόταν αν οι νομοθετικές πράξεις χρειάζονταν πολλά έτη για να αναπτύξουν τα πλήρη έννομα αποτελέσματά τους εντός των κρατών μελών. Κατά συνέπεια, οι καθυστερήσεις στη μεταφορά των οδηγιών στο εσωτερικό δίκαιο συνιστούν ειδικές περιστάσεις αρκούντως σοβαρές ώστε να δικαιολογούν την επιβολή υποχρεώσεως καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού.

70 Όσον αφορά το ύψος του κατ' αποκοπήν ποσού του οποίου την καταβολή ζητεί η Επιτροπή, η Ιρλανδία φρονεί ότι, αντίστοιχα με ό,τι έχει κριθεί σε σχέση με το άρθρο 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, το Δικαστήριο δεν δεσμεύεται από τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής και, ειδικότερα, από το ελάχιστο κατ' αποκοπήν ποσό, το οποίο για την Ιρλανδία έχει καθοριστεί σε 1 685 000 ευρώ. Επιπλέον, σε περίπτωση που η επίμαχη παράβαση τερματίσθηκε πριν από την έκδοση της αποφάσεως του Δικαστηρίου επί της υποθέσεως που αφορά την εν λόγω παράβαση, το Δικαστήριο μπορεί να κρίνει ότι δεν είναι αναγκαία η καταβολή κατ' αποκοπήν ποσού. Εξάλλου, εν προκειμένω, δεν θα έπρεπε να επιβληθεί υποχρέωση καταβολής οιουδήποτε κατ' αποκοπήν ποσού. Κατά τα λοιπά, ουδείς λόγος συντρέχει όπως η μέθοδος υπολογισμού των χρηματικών κυρώσεων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ εφαρμοσθεί και στις κυρώσεις που επιβάλλονται κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού, δεδομένου ότι η σοβαρότητα των παραβάσεων ως προς τις οποίες πρέπει να επιβληθούν κυρώσεις δεν είναι η ίδια.

71 Η Ιρλανδία υποστηρίζει, εξάλλου, ότι η επομένη της προβλεπόμενης καταληκτικής ημερομηνίας για τη μεταφορά της οδηγίας 2015/849 στην εσωτερική έννομη τάξη, ήτοι η 27η Ιουνίου 2017, δεν μπορεί να αποτελέσει κατάλληλη αφετηρία για την αξιολόγηση της διάρκειας της επίμαχης παραβάσεως, δεδομένου ότι, κατά την ανωτέρω ημερομηνία, δεν μπορούσε να γνωρίζει ότι η εν λόγω παράβαση ενέπιπτε στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ και ότι η Επιτροπή επρόκειτο να υιοθετήσει πολιτική συστηματικής εφαρμογής της διατάξεως αυτής. Επιπλέον, ο υπολογισμός του κατ' αποκοπήν ποσού με αναφορά σε ημερήσιο ποσό, καθ' υπέρβαση του ελάχιστου κατ' αποκοπήν ποσού που προτείνει η Επιτροπή, αντιβαίνει προς την αρχή της ασφάλειας δικαίου. Όσον αφορά τη λήξη της εν λόγω παραβάσεως, η Ιρλανδία υπενθυμίζει ότι, κατά την άποψή της, αυτή τοποθετείται στις 29 Νοεμβρίου 2018 και όχι, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, στις 3 Δεκεμβρίου 2019. Συγκεκριμένα, κατά την πρώτη αυτή ημερομηνία, το σύνολο των διατάξεων της οδηγίας 2015/849 που έχρηζαν μεταφοράς είχαν μεταφερθεί πλήρως στο εθνικό δίκαιο. Αν το Δικαστήριο, παρά το γεγονός ότι η επίμαχη παράβαση είχε τερματιστεί κατά τον χρόνο της εκ μέρους του εξετάσεως των πραγματικών περιστατικών, αποφασίσει παρά ταύτα να επιβάλει κατ' αποκοπήν ποσό στην Ιρλανδία, η χρηματική αυτή κύρωση θα πρέπει να είναι ελάχιστη.

72 Όσον αφορά τον συντελεστή σοβαρότητας, η Ιρλανδία υποστηρίζει ότι, λαμβανομένης υπόψη της σημασίας των κανόνων της Ένωσης που αποτελούν το αντικείμενο της επίμαχης παραβάσεως, των ήσσονος σημασίας συνεπειών της παραλείψεως μεταφοράς της οδηγίας 2015/849 επί συμφερόντων

γενικής ή ειδικής φύσεως και των ελαφρυντικών περιστάσεων, ο συντελεστής τον οποίο προτείνει η Επιτροπή είναι κατά πολύ υπερβολικός. Επομένως, εν προκειμένω, ο συντελεστής αυτός πρέπει να μειωθεί σε 1. Μεταξύ των ελαφρυντικών περιστάσεων, η Ιρλανδία επικαλείται ειδικότερα ότι ο νόμος του 2018 τέθηκε σε ισχύ κατά τη διάρκεια της δίκης, ότι η μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο με πρωτογενή νομοθεσία συνδέεται με τη δεσμευτικότητα των μέτρων εφαρμογής τα οποία προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία, ότι έδωσε προτεραιότητα στην ψήφιση του σχεδίου νόμου από τα δύο σώματα του κοινοβουλίου, ότι ενημέρωσε την Επιτροπή για τις νομοθετικές εξελίξεις και ότι τήρησε το ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα που είχε ανακοινωθεί στο θεσμικό αυτό όργανο πριν από την άσκηση της υπό κρίση προσφυγής.

73 Η Δημοκρατία της Εσθονίας και η Γαλλική Δημοκρατία φρονούν ότι, εν προκειμένω, το ύψος του κατ' αποκοπήν ποσού που προτείνει η Επιτροπή πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να μειωθεί.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

74 Όσον αφορά, πρώτον, το επιχείρημα ότι η επιβολή υποχρεώσεως καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού είναι αντίθετη προς την αρχή της αναλογικότητας δεδομένου ότι, κατά τη διάρκεια της δίκης, η Ιρλανδία έθεσε τέρμα στην επίμαχη παράβαση, υπενθυμίζεται ότι, αφενός, η εκ μέρους κράτους μέλους παράβαση της υποχρεώσεώς του να ανακοινώσει τα μέτρα μεταφοράς οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, είτε διά της ολικής ή μερικής παραλείψεως ενημερώσεως είτε διά της παροχής ενημερώσεως που δεν είναι αρκούντως σαφής και ακριβής, μπορεί να δικαιολογήσει, αυτή καθεαυτή, την κίνηση της διαδικασίας του άρθρου 258 ΣΛΕΕ για τη διαπίστωση της συγκεκριμένης παραβάσεως [απόφαση της 8ης Ιουλίου 2019, Επιτροπή κατά Βελγίου (Άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ – Υψίρρυθμα δίκτυα), C-543/17, EU:C:2019:573, σκέψη 51]. Αφετέρου, ο σκοπός που επιδιώκεται με τη θέσπιση του μηχανισμού του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ είναι όχι μόνο να παρακινηθούν τα κράτη μέλη να παύσουν, το συντομότερο δυνατό, παράβαση η οποία, ελλείψει ενός τέτοιου μέτρου, θα έτεινε να συνεχιστεί, αλλά και να καταστεί πιο ευέλικτη και ταχεία η διαδικασία για την επιβολή χρηματικών κυρώσεων για τις παραβάσεις της υποχρεώσεως ανακοινώσεως εθνικού μέτρου μεταφοράς οδηγίας που εκδόθηκε σύμφωνα με τη νομοθετική διαδικασία, με τη διευκρίνιση ότι, πριν από τη θέσπιση ενός τέτοιου μηχανισμού, η επιβολή χρηματικής κυρώσεως στα κράτη μέλη τα οποία δεν συμμορφώθηκαν εμπροθέσμως προς προγενέστερη απόφαση του Δικαστηρίου και τα οποία δεν τήρησαν την υποχρέωσή τους μεταφοράς μπορούσε να καθυστερήσει πολλά έτη μετά την τελευταία αυτή απόφαση [απόφαση της 8ης Ιουλίου 2019, Επιτροπή κατά Βελγίου (Άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ – Υψίρρυθμα δίκτυα), C-543/17, EU:C:2019:573, σκέψη 52].

75 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, προς επίτευξη του επιδιωκόμενου από τη διάταξη αυτή σκοπού, οι συντάκτες του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ προέβλεψαν δύο είδη χρηματικών κυρώσεων, ήτοι το κατ' αποκοπήν ποσό και τη χρηματική ποινή.

76 Συναφώς, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η εφαρμογή του ενός ή του άλλου από τα δύο αυτά μέτρα εξαρτάται από την καταλληλότητά του προς επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού ανάλογα με τις περιστάσεις της συγκεκριμένης περιπτώσεως. Ενώ η επιβολή χρηματικής ποινής φαίνεται ιδιαίτερα κατάλληλη για να παρακινήσει ένα κράτος μέλος να παύσει, το ταχύτερο δυνατόν, παράβαση που, χωρίς το μέτρο αυτό, θα έτεινε να διαιωνιστεί, η επιβολή κατ' αποκοπήν ποσού στηρίζεται περισσότερο στην αποτίμηση των συνεπειών της μη εκτελέσεως των υποχρεώσεων του οικείου κράτους μέλους επί των ιδιωτικών και δημοσίων συμφερόντων, ιδίως όταν η παράβαση έχει συνεχιστεί επί μακρό χρονικό διάστημα (βλ., κατ' αναλογίαν προς το άρθρο 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, απόφαση της 12ης Ιουλίου 2005, Επιτροπή κατά Γαλλίας, C-304/02, EU:C:2005:444, σκέψη 81).

77 Υπό τις συνθήκες αυτές, προσφυγή με την οποία, όπως εν προκειμένω, ζητείται η επιβολή υποχρεώσεως καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού δεν μπορεί να απορριφθεί ως δυσανάλογη για τον λόγο και μόνον ότι έχει ως αντικείμενο παράβαση η οποία, καίτοι διήρκεσε για κάποιο χρονικό διάστημα, είχε τερματισθεί κατά το χρονικό σημείο εξετάσεως των πραγματικών περιστατικών από το Δικαστήριο.

78 Όσον αφορά, δεύτερον, τη σκοπιμότητα επιβολής χρηματικής κυρώσεως εν προκειμένω, υπενθυμίζεται ότι απόκειται στο Δικαστήριο να επιβάλει, σε κάθε υπόθεση και ανάλογα με τις συγκεκριμένες περιστάσεις τής ενώπιόν του διαφοράς, καθώς και ανάλογα με τον βαθμό πειθούς και αποτροπής που κρίνει απαραίτητο, τις κατάλληλες χρηματικές κυρώσεις, προκειμένου ιδίως να προλάβει την επανάληψη αναλόγων παραβάσεων του δικαίου της Ένωσης [απόφαση της 8ης Ιουλίου 2019, Επιτροπή κατά Βελγίου (Άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ – Υψίρρυθμα δίκτυα), C-543/17, EU:C:2019:573, σκέψη 78].

79 Στην υπό κρίση υπόθεση, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, παρά το γεγονός ότι η Ιρλανδία συνεργάστηκε με τις υπηρεσίες της Επιτροπής καθ' όλη τη διάρκεια της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας και τις κράτησε ενήμερες για την πρόοδο σχετικά με τη μεταφορά της οδηγίας 2015/849 στο εσωτερικό δίκαιο, το σύνολο των νομικών και πραγματικών στοιχείων που σχετίζονται με τη διαπιστωθείσα παράβαση, ήτοι το γεγονός ότι, κατά την ημερομηνία ασκήσεως της υπό κρίση προσφυγής, ένα μόνο μέτρο μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο είχε ανακοινωθεί, το οποίο κάλυπτε μόνον τις διατάξεις του άρθρου 30, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας αυτής, και το γεγονός ότι τα τελευταία μέτρα μεταφοράς της εν λόγω οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο τέθηκαν σε ισχύ μία εβδομάδα πριν από τη διεξαγωγή της επ' ακροατηρίου συζητήσεως, συντείνει στο συμπέρασμα ότι για την αποτελεσματική πρόληψη ανάλογων μελλοντικών παραβάσεων των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης μπορεί να απαιτείται η λήψη ενός αποτρεπτικού μέτρου, όπως είναι η επιβολή της κυρώσεως του κατ' αποκοπήν ποσού (πρβλ., κατ' αναλογίαν προς το άρθρο 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, αποφάσεις της 11ης Δεκεμβρίου 2012, Επιτροπή κατά Ισπανίας, C-610/10, EU:C:2012:781, σκέψη 142, και της 4ης Δεκεμβρίου 2014, Επιτροπή κατά Σουηδίας, C-243/13, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:2413, σκέψη 63).

80 Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από τα επιχειρήματα που εκτίθενται στη σκέψη 65 της παρούσας αποφάσεως. Πράγματι, όπως υπομνήσθηκε με τη σκέψη αυτή, στην Επιτροπή απόκειται, μεταξύ άλλων, να εκτιμήσει κατά πόσον είναι σκόπιμο να στραφεί κατά κράτους μέλους και να επιλέξει το χρονικό σημείο κατά το οποίο θα κινήσει τη διαδικασία λόγω παραβάσεως κατά του κράτους αυτού.

81 Όσον αφορά, τρίτον, τον υπολογισμό του κατ' αποκοπήν ποσού το οποίο θεωρείται προσήκον να επιβληθεί εν προκειμένω, υπενθυμίζεται ότι στο Δικαστήριο απόκειται, κατά την άσκηση της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει στον οικείο τομέα, όπως η εξουσία αυτή οριοθετείται από τις προτάσεις της Επιτροπής, να καθορίζει το ύψος του κατ' αποκοπήν ποσού στην καταβολή του οποίου μπορεί να υποχρεωθεί κράτος μέλος δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, κατά τρόπον ώστε να είναι, αφενός, προσαρμοσμένο στις περιστάσεις και, αφετέρου, ανάλογο προς τη διαπραχθείσα παράβαση. Μεταξύ των κρίσιμων, συναφώς, παραγόντων περιλαμβάνονται, ιδίως, η σοβαρότητα της διαπιστωθείσας παραβάσεως και το χρονικό διάστημα για το οποίο εξακολούθησε η παράβαση, καθώς και η ικανότητα πληρωμής του οικείου κράτους μέλους [βλ., κατ' αναλογίαν προς το άρθρο 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 2019, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Αιολικό πάρκο του Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, σκέψη 114 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

82 Όσον αφορά, κατά πρώτον, τη σοβαρότητα της παραβάσεως, υπενθυμίζεται ότι η υποχρέωση λήψεως των εθνικών μέτρων για τη διασφάλιση της πλήρους μεταφοράς οδηγίας και η υποχρέωση ανακοινώσεως των μέτρων αυτών στην Επιτροπή αποτελούν ουσιώδεις υποχρεώσεις των κρατών μελών προκειμένου να διασφαλισθεί η πλήρης αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης και, επομένως, η παράβαση των υποχρεώσεων αυτών πρέπει να θεωρηθεί ως αρκετά σοβαρή [απόφαση της 8ης Ιουλίου 2019, Επιτροπή κατά Βελγίου (Άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ – Υψίρρυθμα δίκτυα),

C-543/17, EU:C:2019:573, σκέψη 85]. Επιπλέον, η οδηγία 2015/849 αποτελεί σημαντικό μέσο για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής προστασίας του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ένωσης από την απειλή που συνιστούν η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Η απουσία ή η ανεπάρκεια τέτοιας προστασίας του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ένωσης πρέπει να θεωρηθεί ως ιδιαιτέρως σοβαρή, λαμβανομένων υπόψη των συνεπειών της για τα δημόσια και ιδιωτικά συμφέροντα εντός της Ένωσης.

83 Μολονότι η Ιρλανδία, κατά τη διάρκεια της δίκης, έθεσε ασφαλώς τέρμα στην προσαπτόμενη παράβαση, γεγονός παραμένει ότι η παράβαση αυτή υφίστατο κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη της 8ης Μαρτίου 2018 προθεσμίας, ήτοι στις 8 Μαΐου 2018, με συνέπεια η αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης να μην ήταν πάντοτε διασφαλισμένη.

84 Η σοβαρότητα της παραβάσεως αυτής ενισχύεται εξάλλου από το γεγονός ότι, κατά την ανωτέρω ημερομηνία, η Ιρλανδία είχε θεσπίσει μέτρα μεταφοράς της οδηγίας 2015/849 όσον αφορά αποκλειστικώς μία και μόνο διάταξη της οδηγίας.

85 Τα επιχειρήματα που προβάλλει η Ιρλανδία προκειμένου να εξηγήσει τους λόγους καθυστερήσεως μεταφοράς της οδηγίας 2015/849 στην εσωτερική έννομη τάξη, ήτοι, κυρίως, το γεγονός ότι για την έκδοση του νόμου του 2018 ήταν αναγκαία η προσφυγή σε διαδικασία μεταφοράς μεγαλύτερης διάρκειας, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των διατάξεων της οδηγίας αυτής, δεν δύνανται να επηρεάσουν τη σοβαρότητα της επίμαχης παραβάσεως, δεδομένου ότι, κατά πάγια νομολογία, πρακτικές ή καταστάσεις της εσωτερικής έννομης τάξεως ενός κράτους μέλους δεν μπορούν να δικαιολογήσουν τη μη τήρηση των υποχρεώσεων και των προθεσμιών που απορρέουν από τις οδηγίες της Ένωσης, ούτε, συνεπώς, την εκπρόθεσμη ή ατελή μεταφορά τους στο εσωτερικό δίκαιο. Ομοίως, δεν ασκεί επιρροή το αν η παράβαση κράτους μέλους οφείλεται σε τεχνικές δυσχέρειες τις οποίες αντιμετώπισε το κράτος αυτό (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 7ης Μαΐου 2002, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, C-364/00, EU:C:2002:282, σκέψη 10 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Εξάλλου, αν η προθεσμία για την εφαρμογή μιας οδηγίας αποδεικνύεται υπερβολικά βραχεία, το μόνο μέσο που συμβιβάζεται προς το δίκαιο της Ένωσης συνίσταται στην εκ μέρους του ενδιαφερομένου κράτους μέλους ανάληψη των κατάλληλων πρωτοβουλιών, ώστε να επιτευχθεί η ενδεχόμενη παράταση της προθεσμίας από το αρμόδιο θεσμικό όργανο (πρβλ. απόφαση της 1ης Οκτωβρίου 1998, Επιτροπή κατά Ισπανίας, C-71/97, EU:C:1998:455, σκέψη 16).

86 Όσον αφορά, κατά δεύτερον, τη διάρκεια της παραβάσεως, υπενθυμίζεται ότι η διάρκεια αυτή πρέπει, κατ' αρχήν, να υπολογίζεται με βάση τον χρόνο κατά τον οποίο το Δικαστήριο εξετάζει τα πραγματικά περιστατικά και όχι τον χρόνο ασκήσεως της προσφυγής της Επιτροπής [απόφαση της 8ης Ιουλίου 2019, Επιτροπή κατά Βελγίου (Άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ – Υψίρρυθμα δίκτυα), C-543/17, EU:C:2019:573, σκέψη 87]. Η εξέταση αυτή των πραγματικών περιστατικών πρέπει να θεωρηθεί ότι πραγματοποιείται κατά την ημερομηνία περατώσεως της διαδικασίας.

87 Εν προκειμένω, μολονότι δεν αμφισβητείται από τους διαδίκους ότι η επίμαχη παράβαση τερματίσθηκε πριν από την περάτωση της διαδικασίας, εντούτοις οι διάδικοι διαφωνούν ως προς την ακριβή ημερομηνία του τερματισμού αυτού, καθόσον η Επιτροπή εκτιμά ότι η παράβαση αυτή τερματίσθηκε στις 3 Δεκεμβρίου 2019, ενώ η Ιρλανδία υποστηρίζει ότι τούτο συνέβη στις 29 Νοεμβρίου 2018.

88 Συναφώς, και υπό το πρίσμα των προεκτεθέντων στη σκέψη 82 της παρούσας αποφάσεως, διαπιστώνεται ότι ορισμένα μέτρα μεταφοράς της οδηγίας 2015/849 στην εσωτερική έννομη τάξη εξακολουθούσαν προδήλως να μην έχουν ληφθεί μετά τις 29 Νοεμβρίου 2018. Πράγματι, αφενός, από τα υποβληθέντα στο Δικαστήριο στοιχεία προκύπτει ότι οι εθνικές διατάξεις οι οποίες, κατά την Ιρλανδία, μετέφεραν το άρθρο 61, παράγραφος 3, και το άρθρο 62, παράγραφος 2, της οδηγίας αυτής όχι μόνον ανακοινώθηκαν το πρώτον με το υπόμνημα ανταπαντήσεως στις 4 Μαρτίου 2019, αλλά επιπλέον δεν περιέχουν καμία αναφορά στην εν λόγω οδηγία. Αφετέρου, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας με το σημείο 72 των προτάσεών του, εθνικά μέτρα για τη μεταφορά των διατάξεων του άρθρου 47, παράγραφος 2, της οδηγίας 2015/849 στην εσωτερική έννομη τάξη τέθηκαν σε ισχύ το

πρώτον στις 3 Δεκεμβρίου 2019. Η ίδια διαπίστωση ισχύει και όσον αφορά τις διατάξεις του άρθρου 48, παράγραφοι 5 έως 8, της οδηγίας αυτής, ως προς τις οποίες η Ιρλανδία παραδέχθηκε ότι δεν είχε λάβει, πριν από τα μέτρα που τέθηκαν σε ισχύ στις 3 Δεκεμβρίου 2019, κάποιο μέτρο μεταφοράς, για τον λόγο ότι οι διατάξεις αυτές ήταν, κατά την άποψή της, δευτερεύουσες ή παρεπόμενες. Μια τέτοια εκτίμηση, όμως, στην οποία προβαίνει κράτος μέλος δεν αρκεί προδήλως για να το απαλλάξει από την υποχρέωσή του να θεσπίσει τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί με οδηγία ή από την υποχρέωσή του να ανακοινώσει στην Επιτροπή τα μέτρα μεταφοράς της οδηγίας αυτής στο εσωτερικό δίκαιο.

89 Επομένως, η 3η Δεκεμβρίου 2019 πρέπει να θεωρηθεί ως ημερομηνία τερματισμού της παραβάσεως της υποχρεώσεως του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ.

90 Όσον αφορά το χρονικό σημείο ενάρξεως της περιόδου που πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον καθορισμό του ύψους του κατ' αποκοπήν ποσού το οποίο πρέπει να επιβληθεί κατ' εφαρμογήν του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, διευκρινίζεται ότι, σε αντίθεση προς όσα έκρινε το Δικαστήριο με τη σκέψη 88 της αποφάσεώς του της 8ης Ιουλίου 2019, Επιτροπή κατά Βελγίου (Άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ – Υψίρρυθμα δίκτυα), (C-543/17, EU:C:2019:573), όσον αφορά τον καθορισμό της επιβλητέας ημερήσιας χρηματικής ποινής, η ημερομηνία που πρέπει να ληφθεί υπόψη προς τον σκοπό εκτιμήσεως της διάρκειας της επίμαχης παραβάσεως για την επιβολή κατ' αποκοπήν ποσού κατ' εφαρμογήν του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, δεν είναι η ημερομηνία λήξεως της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, αλλά η ημερομηνία μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο που προβλέπει η επίμαχη οδηγία.

91 Πράγματι, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας με το σημείο 73 των προτάσεών του, η διάταξη αυτή σκοπεί στην παροχή ισχυρότερου κινήτρου στα κράτη μέλη για τη μεταφορά των οδηγιών στην εθνική έννομη τάξη τους εντός των προθεσμιών που καθορίζονται από τον νομοθέτη της Ένωσης και στη διασφάλιση της πλήρους αποτελεσματικότητας της νομοθεσίας της Ένωσης. Επομένως, ενώ το στοιχείο που ενεργοποιεί την εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ έγκειται στο γεγονός ότι κράτος μέλος παρέβη τις υποχρεώσεις που απορρέουν από απόφαση περί διαπιστώσεως παραβάσεως, το στοιχείο στο οποίο στηρίζεται η διαδικασία του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ συνίσταται στο γεγονός ότι κράτος μέλος παρέβη την υποχρέωσή του να θεσπίσει και να ανακοινώσει τα μέτρα μεταφοράς οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο το αργότερο κατά την ημερομηνία που καθορίζεται από την οδηγία αυτή.

92 Εξάλλου, οποιαδήποτε άλλη λύση θα ισοδυναμούσε με υπονόμευση της πρακτικής αποτελεσματικότητας των διατάξεων των οδηγιών που καθορίζουν την ημερομηνία κατά την οποία πρέπει να τεθούν σε ισχύ τα μέτρα μεταφοράς τους. Πράγματι, στην περίπτωση αυτή, δεδομένου ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η έκδοση προειδοποιητικής επιστολής, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 258, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, προϋποθέτει, προηγουμένως, ότι η Επιτροπή μπορεί βασίμως να προβάλει παράβαση υποχρεώσεως την οποία υπέχει το οικείο κράτος μέλος [απόφαση της 5ης Δεκεμβρίου 2019, Επιτροπή κατά Ισπανίας (Σχέδια διαχειρίσεως αποβλήτων), C-642/18, EU:C:2019:1051, σκέψη 17 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία], τα κράτη μέλη που δεν έχουν προβεί στη μεταφορά οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη τους κατά την ημερομηνία που καθορίζεται σε αυτή, θα επωφελούντο, εν πάση περιπτώσει, από μια πρόσθετη προθεσμία μεταφοράς, της οποίας η διάρκεια θα κυμαινόταν, επιπλέον, ανάλογα με την ταχύτητα με την οποία η Επιτροπή κινεί την προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία, χωρίς εντούτοις η διάρκεια της προθεσμίας αυτής να μπορεί να ληφθεί υπόψη κατά την εκτίμηση της διάρκειας της επίμαχης παραβάσεως. Δεν αμφισβητείται, ωστόσο, ότι η ημερομηνία από την οποία πρέπει να διασφαλίζεται η πλήρης αποτελεσματικότητα μιας οδηγίας είναι η ημερομηνία μεταφοράς που καθορίζεται στην ίδια την οδηγία και όχι η ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας που τάσσεται με την αιτιολογημένη γνώμη.

93 Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Ιρλανδία, η προσέγγιση αυτή δεν είναι ικανή να θίξει την αρχή της ασφάλειας δικαίου, δεδομένου ότι, σε μια περίπτωση όπως η επίμαχη εν προκειμένω, το οικείο κράτος μέλος δεν μπορεί βασίμως να υποστηρίξει ότι αγνοούσε ότι, ήδη από την ημερομηνία μεταφοράς στο

εσωτερικό δίκαιο που ορίζει η εν λόγω οδηγία, είχε παραβεί τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή. Επιπλέον, η προστασία των δικαιωμάτων άμυνας του οικείου κράτους μέλους την οποία εγγυάται η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία δεν μπορεί να έχει ως συνέπεια το εν λόγω κράτος μέλος να προφυλάσσεται από κάθε χρηματική συνέπεια απορρέουσα από την παράβαση αυτή για την περίοδο που προηγείται της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας.

94 Συναφώς, πρέπει να προστεθεί ότι, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας με το σημείο 74 των προτάσεών του και αντιθέτως προς όσα υποστήριξε η Ιρλανδία κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η δημοσίευση της ανακοινώσεως της Επιτροπής που μνημονεύεται στη σκέψη 51 της παρούσας αποφάσεως, στις 19 Ιανουαρίου 2017, πραγματοποιήθηκε πριν από τη λήξη της προθεσμίας μεταφοράς που καθορίζεται με την οδηγία 2015/849. Επομένως, η Ιρλανδία δεν μπορεί βασίμως να υποστηρίξει ότι αγνοούσε ότι η επίμαχη εν προκειμένω παράβαση μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο διαδικασίας βάσει του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ.

95 Συνεπώς, για τη διασφάλιση της πλήρους αποτελεσματικότητας του δικαίου της Ένωσης, πρέπει, κατά την εκτίμηση της διάρκειας της παραβάσεως προς τον σκοπό του καθορισμού του ύψους του κατ' αποκοπήν ποσού που πρέπει να επιβληθεί κατ' εφαρμογήν του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, να λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο που καθορίζεται από την ίδια την επίμαχη οδηγία.

96 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι, κατά την ημερομηνία μεταφοράς που προβλέπει το άρθρο 67 της οδηγίας 2015/849, ήτοι στις 26 Ιουνίου 2017, η Ιρλανδία δεν είχε θεσπίσει τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για τη μεταφορά της οδηγίας αυτής στο εσωτερικό δίκαιο και, ως εκ τούτου, δεν είχε ανακοινώσει στην Επιτροπή τα μέτρα μεταφοράς της στην εσωτερική έννομη τάξη. Επομένως, η επίμαχη παράβαση, η οποία έπαυσε μόλις στις 3 Δεκεμβρίου 2019 και, επομένως, μία εβδομάδα πριν από την επ' ακροατηρίου συζήτηση, διήρκεσε περίπου δυόμισι έτη.

97 Κατά τρίτον, όσον αφορά την ικανότητα πληρωμής του οικείου κράτους μέλους, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η πρόσφατη εξέλιξη του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) του κράτους μέλους αυτού, ως έχει κατά τον χρόνο της εξετάσεως των πραγματικών περιστατικών από το Δικαστήριο [βλ., κατ' αναλογίαν προς το άρθρο 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 2019, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Αιολικό πάρκο του Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, σκέψη 124 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

98 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των περιστάσεων της υπό κρίση υποθέσεως και υπό το πρίσμα του περιθωρίου εκτιμήσεως που αναγνωρίζεται στο Δικαστήριο από το άρθρο 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, το οποίο προβλέπει ότι το Δικαστήριο δεν μπορεί, όσον αφορά το κατ' αποκοπήν ποσό την καταβολή του οποίου επιβάλλει, να υπερβεί το ποσό το οποίο υπέδειξε η Επιτροπή, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η αποτελεσματική πρόληψη στο μέλλον της επαναλήψεως παραβάσεων ανάλογων προς την παράβαση του άρθρου 67 της οδηγίας 2015/849 και οι οποίες θίγουν την πλήρη αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης απαιτεί την επιβολή υποχρεώσεως καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού, το ύψος του οποίου πρέπει να καθοριστεί σε 2 000 000 ευρώ.

99 Κατά συνέπεια, η Ιρλανδία πρέπει να υποχρεωθεί να καταβάλει στην Επιτροπή κατ' αποκοπήν ποσό ύψους 2 000 000 ευρώ.

Επί των δικαστικών εξόδων

100 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Ιρλανδία ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της Επιτροπής.

101 Σύμφωνα με το άρθρο 140, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, κατά το οποίο τα κράτη μέλη που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους, η Δημοκρατία της Εσθονίας και η Γαλλική Δημοκρατία φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφασίζει:

1) Η Ιρλανδία, παραλείποντας να θεσπίσει, κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη της 8ης Μαρτίου 2018 προθεσμίας, όλες τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί με την οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής, και, ως εκ τούτου, παραλείποντας να ανακοινώσει τις διατάξεις αυτές στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 67 της οδηγίας 2015/849.

2) Υποχρεώνει την Ιρλανδία να καταβάλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατ' αποκοπήν ποσόν ύψους 2 000 000 ευρώ.

3) Καταδικάζει την Ιρλανδία στα δικαστικά έξοδα.

4) Η Δημοκρατία της Εσθονίας και η Γαλλική Δημοκρατία φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

(υπογραφές)